

Ympäristöluvut

Asia

Vesialueen täytön rakentaminen ja osittainen pysyttäminen Keiteleen Kirkkosalmen ja Matalalahden välisellä alueella kiinteistöllä 931-401-1-442, Viitasaari

Hakija

ER-Saha Oy
Kokkilantie 4
44500 Viitasaari
Y-tunnus: 2799435-9

Sisällysluettelo

1	Perustiedot	3
1.1	Hakemuksen vireilletulo	3
1.2	Luvan hakemisen peruste	3
1.3	Toimivaltainen lupaviranomainen	3
2	Asia	3
2.1	Taustatiedot	3
2.2	Vesitaloushanke	4
2.3	Ympäristön tila ja vaikutusarvio	5
2.4	Hyödyt ja menetykset	7
2.5	Tarkkailu	7
3	Käsittely	7
3.1	Tiedottaminen	7
3.2	Lausunnot	7
3.3	Muistutukset ja mielipiteet	12
3.4	Selitys	12
4	Aluehallintoviraston ratkaisu	12
4.1	Vesitalouslupa	12
4.2	Lupamääräykset	12
5	Ratkaisun perustelut	14
5.1	Vesitalousluvan ratkaisun perustelut	14
6	Vastaus lausunnoissa esitettyihin vaatimuksiin	15
7	Sovelletut säännökset	15
8	Käsittelymaksu	15
9	Tiedottaminen	16
9.1	Päätös	16
9.2	Päätöksestä tiedottaminen	16
10	Muutoksenhaku	16
11	Liite	16
12	Asian käsittelijät	17

1 Perustiedot

1.1 Hakemuksen vireilletulo

ER-Saha Oy on 1.8.2023 Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastossa vireille panemassaan ja myöhemmin täydentämässään hakemuksessa hakenut lupaa vesialueen täytön rakentamiseen ja osittaiseen pysyttämiseen Keiteleen Kymönselällä Kirkkosalmen ja Matalalahden välisellä alueella kiinteistöllä 931-401-1-442 Viitasaaren kaupungissa.

1.2 Luvan hakemisen peruste

Hanke on luvanvarainen vesilain (587/2011) 3 luvun 2 §:n perusteella.

1.3 Toimivaltainen lupaviranomainen

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on toimivaltainen lupaviranomainen vesilain 1 luvun 7 §:n 1 momentin perusteella.

2 Asia

2.1 Taustatiedot

2.1.1 Sijainti ja oikeudet tarvittaviin alueisiin

Pysytettävät ja suunnitellut täyttöalueet sijaitsevat Keiteleen Kymönselällä Kirkkosalmen ja Mertosaaren välissä. Täyttö sijoittuu kokonaisuudessaan hakijan omistamalle kiinteistölle 931-401-1-442 *Rantasahala*.

2.1.2 Kaavoitus

Hankealueella on voimassa Matalalahden asemakaavan muutos ja laajennus, missä täyttöalue on merkitty teollisuus- ja varistorakennusten korttelialueeksi, jolle saa sijoittaa aluelämpölaitoksia (T-2). Suunniteltu täyttöalue rajautuu kaavassa vesialueelle merkittyyn suojaviheralueeseen (EV).

11.12.1989 hyväksytyssä oikeusvaikutuksettomassa keskustan osayleiskaavassa hankealue on merkitty teollisuusalueeksi (T).

Maakuntavaltuuston 1.12.2017 hyväksymässä Keski-Suomen maakunta-kaavassa hankealue on merkitty monipuoliseksi työpaikka-alueeksi, kulttuuriympäristön vetovoima-alueeksi sekä matkailun ja virkistystyksen veto-voima-alueeksi.

2.1.3 Aiemmat luvat

Itä-Suomen ympäristölupavirasto on 7.9.2010 antamallaan päätöksellä nro 87/10/2 myöntänyt Viitasaaren kaupungille luvan saman vesialueen täyttämiseksi, mutta huomattavasti suuremmalle alueelle. Täyttöä ei kuitenkaan aloitettu luvan voimassaoloaikana.

2.2 Vesitaloushanke

2.2.1 Hankesuunnitelma

ER-Saha Oy hakee vesilain mukaista lupaa vesistötäytön rakentamiseksi sekä kolmen jo tehdyn täytön pysyttämiseksi. Hankkeen tarkoituksena on laajentaa sahatavaraa tuottavan tehtaan piha-alueita. Laajentaminen edellyttää vesialueen täyttöä, sillä alue on nykyisellään liian ahdas kuljetusliikenteelle. Piha-alueen laajentaminen on lisäksi tarpeen palo- ja pelastustoiminnan mahdollistamiseksi sekä vakuutusellisista syistä.

Nykytilanteessa kulku tehdasalueelle tapahtuu Kokkilantieltä Lämpökujaa pitkin, mutta tulevaisuudessa kulku on tarkoitus ohjata Kokkilantien päästä kohti Kirkkosalmen rantaa ja sieltä edelleen nyt suunnittelun kohteena olevaa täyttöaluetta pitkin tehdasalueen ympäri Keiteleen puoleista sivustaa pitkin. Tämä edesauttaa sujuvaa ja turvallista liikennettä tehdasalueen sisällä.

2.2.2 Pysytettävät täytöt

Täyttöjä on tehty kolmeen kohtaan yhteensä 270 m² alueelle. Täyttöihin käytettyjen massojen määrä on yhteensä 135 m³. Pysytettävistä täytöistä alue 1 sijoittuu tehdasalueen kaakkoispuolelle Kirkkosalmeen ja kaksi muuta (alueet 2 ja 3) tehdasalueen koillispuolelle.

Taulukko 1. Pysytettävien täyttöalueiden pinta-alat ja tilavuudet

alue	pinta-ala (m ²)	tilavuus (m ³)
1	40	20
2	50	25
3	180	90

Täyttöihin on käytetty suuria kiviä ja kivennäismaata. Suurimmalla täyttöalueella on lisäksi käytetty mursketta pinnan tasoittamiseksi.

2.2.3 Toteutettavat täytöt

Vesistötäytön pinta-ala tulee olemaan pohjasta mitattuna yhteensä 7 400 m² (mukaan lukien jo tehdyt täytöt) ja täyttöalue noudattelee vesialueella

kiinteistön 931-401-1-442 rajoja. Täyttötilavuus on 21 400 m³, josta keski-vedenkorkeuden (N₂₀₀₀ +99,50 m) alapuolinen osuus on 10 400 m³ ja yläpuolinen osuus on 11 000 m³.

Täyttö tullaan tekemään samaan tasoon (N₂₀₀₀ +101,0...102,0 m), kuin tämänhetkinen maanpinta alueella on, noin 1,5 metriä vedenpinnan yläpuolelle. Luiskan kaltevuudeksi tulee 1:1. Rantaviivaa täytettävällä alueella on noin 530 metriä ja se jakaantuu noin puoliksi Kirkkosalmen ja Matalalahden puoleisen osan välillä. Täytettävällä alueella veden syvyys vaihtelee alueen ulkoreunoilla noin 1–4 m välillä, syvimmän kohdan sijaitessa alueen koillis-kulmauksessa.

Täyttöön käytetään ainoastaan puhtaita kiviaineksia. Täytön pohjaan käytetään suurempia pyöreitä kiviä ja mahdollisesti louhetta tai kivenveistämöltä saatavaa räppikiveä. Tiivis ja kantava pinta tehdään louheesta ja murskeesta. Pinta tasataan yhteneväksi nykyisen varastokentän pinnan kanssa.

Täyttö on suunniteltu tehtäväksi kolmessa vaiheessa selkeinä työjaksoina. Yhden vaiheen työt tehdään lyhyen ajanjakson aikana, jolloin pitkäkestoisia haittoja ei pääse syntymään. Ensimmäisessä vaiheessa heti luvan saamisen jälkeen täytetään Kirkkosalmen puolella alle 500 m² kokoinen alue laajentuvan tehdasrakennuksen vuoksi. Loppualueen täyttö tehdään kahdessa osassa, pääosa kesän 2024 aikana ja loppuosa mahdollisen Kokkilantien päästä kohti sahan aluetta kulkevan kulkuväylän rakentamista koskevan kaavamuutoksen jälkeen.

2.3 Ympäristön tila ja vaikutusarvio

2.3.1 Lähiympäristö ja maankäyttö

Lähin asuinkiinteistö sijaitsee täyttöalueen lounaispuolella noin 240 metrin etäisyydellä ja lähin lomakiinteistö täyttöalueen itäpuolella noin 260 metrin päässä Mertosaaressa.

Mustalahden jätevedenpuhdistamo sijaitsee täyttöalueelta noin 1 km:n päässä pohjoiseen.

Alueella on tehty vesialueen täyttöjä 1900-luvun alkupuolelta lähtien nykyisen teollisuusalueen muodostamiseksi ja laajentamiseksi.

2.3.2 Luonnonarvot ja luonnonsuojelu

Hankealueella ei ole tiedossa erityisiä luonnonarvoja. Lähin suojelualue on Permosrannan saarten suojelualue, joka on 1,6 km:n päässä täyttöalueelta itään.

2.3.3 Muinaismuistot ja kulttuuriperintö

Täyttöalueen läheisyydessä sijaitsee kaksi oletettavasti 1950–1960-luvuilla käytöstä jääneen proomun hylkyä (muinaisjäännösrekisterin kohteet Kempisniemi 1 ja 2). Hylyt eivät ole rauhoitettuja muinaisjäännöksiä eivätkä ne siten vaikuta hankkeeseen.

2.3.4 Vesistö ja hankkeen vaikutukset

2.3.4.1 Yleiskuvaus vesistöstä

Keski-Keitele (tunnus 14.421.1.001.001) sijaitsee Viitasaaren reitin valuma-alueella (14.4), Keski-Keiteleen lähialueella (14.421) ja se kuuluu Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueeseen. Keski-Keiteleen ekologinen tila on luokiteltu kaudella 2022–2027 hyväksi. Hakemuksen mukaan Keiteleen keskivedenkorkeus on $N_{2000} +99,50$ m. Vedenkorkeus on ollut 17.7.2023 $N_{2000} +99,37$ m. Vuosien 1886–2022 välisenä aikana keskimääräinen vuoden maksimivedenkorkeus on ollut NN +99,66 m. Suurin havaittu vedenkorkeus on NN +100,53 m ja se on havaittu 06.06.1899. Pieenin havaittu vuoden maksimivedenkorkeus on NN +99.09 m.

Rakentamisella ei ole vaikutusta vedenkorkeuksiin eikä vesistön virtaamiin. Töiden aikana voi hetkellisesti ilmetä vesialueen samentumista ja mahdollinen pohjan liettyminen rakennustöiden yhteydessä saattaa tilapäisesti karkottaa kaloja, mutta merkittävää pysyvää haittaa työstä ei aiheudu.

2.3.4.2 Vesistön käyttö

Täytettävän vesialueen ranta-alueet ovat teollisuuskäytössä eikä täytettävällä vesialueella ole merkittävää virkistyskäyttöä tai vesiliikennettä. Hankealueella ei juurikaan harjoiteta kalastusta, eikä töillä arvioida olevan vaikutusta kalastukseen tai kalastoon.

Suunnitellun täyttöalueen vieressä, sen itäisellä reunalla Kirkkosalmessa, kulkee Miekkanieniemi-Muikunlahti sisävesiväylä (VL5: Paikallisveneväylä), jonka kulkusyvyyys on 1,8 m. Väylälle on matkaa täyttöalueen reunalta ja kiinteistön rajalta lähimmillään noin 40 metriä, eikä suunnitellun täyttötyön katsota aiheuttavan haittaa väylän käytölle.

2.3.4.3 Pohja ja sedimentti

Aiemman, vuonna 2010 annetun luvan yhteydessä täyttöalueella on tehty pohjatutkimuksia, joiden perusteella on havaittu kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sedimentin pintakerroksessa (0–0,1 m). Pelkästään tätä ohutta sedimenttikerrosta on vaikea poistaa täyttöalueelta. Syvemmissä sedimenttikerroksissa (0,1–0,4 m) ei mitattu kohonneita haitta-aineiden

pitoisuuksia. Tutkittujen pohjasedimenttien kokonaismassan kokoomanäytteenä kynnyksarvot eivät ylitä asetettuja ohjearvoja. Riski haitta-aineiden vapautumisesta vesistöön työn aikana on pieni.

Hakijan arvion mukaan sedimenttien peittäminen täyttömassoilla on parempi vaihtoehto ympäristön kannalta, kuin niiden poistaminen ruoppaamalla ja läjittäminen muualle. Pohjasedimentit kannattaa peittää puhtailla maa-aineksilla täytön aikana.

2.4 Hyödyt ja menetykset

Hankkeen seurauksena tehtaan piha-alueella saadaan laajennettua, mikä edesauttaa sujuvaa ja turvallista liikennettä tehdasalueen sisällä. Piha-alueen laajentaminen on lisäksi tarpeen palo- ja pelastustoiminnan mahdollistamiseksi sekä vakuutusellisista syistä.

Rakennustyöt aiheuttavat tilapäistä veden samentumista. Hakemuksen mukaan työstä ei aiheudu pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesistölle tai veden laadulle eikä vesieliöstölle. Rakentamisesta aiheutuu ajoittaista meluhaittaa, mutta sen ei katsota olevan teollisuusalueella normaalista poikkeavaa. Täytettävällä vesialueella ei ole merkittävää virkistyskäyttöä tai vesiliikennettä. Hankealueella ei juurikaan kalasteta eikä töillä arvioida olevan vaikutusta kalastukseen tai kalastoon.

2.5 Tarkkailu

Hakija ei esitä tarkkailua tehtäväksi.

3 Käsittely

3.1 Tiedottaminen

Hakemuksesta on tiedotettu julkaisemalla kuulutus ja hakemusasiakirjat aluehallintovirastojen verkkosivuilla (ylupa.avi.fi/) 27.9.-3.11.2023.

Tieto kuulutuksesta on julkaistu myös Viitasaaren kaupungin verkkosivuilla.

Hakemuksesta on lisäksi erikseen annettu tieto niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

3.2 Lausunnot

Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksesta lausunnon Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat - vastuualueelta, Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselta, Liikenne- ja viestintävirastolta (Traficom),

Väylävirastolta, Museovirastolta, Viitasaaren kaupungilta, Viitasaaren kaupungin kaavoitusviranomaiselta ja Viitasaaren kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta.

3.2.1 Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastualueen lausunto

Hakemuksen mukaan vesialuetäyttö suoritetaan useammassa vaiheessa. Ensimmäisessä vaiheessa on tarkoitus vuoden 2023 aikana suorittaa alle 500 m² kokoinen täyttö, joka mahdollistaa alueella sijaitsevan tehdasraken-
nuksen laajentamisen. Alueella on jo kesän 2023 aikana suoritettu täyttöjä noin 270 m² kokoiselle alueelle. Kyseisille täytöille haetaan pysyttämislupaa.

Laajimmillaan vesialue täytetään koko kiinteistön 931-401-1-442 vesialueen laajuisena, eli noin 7 400 m² alueella. Täyttöä on tarkoitus rakentaa pienissä erissä aina silloin, kun täyttömateriaalia on saatavilla. Vesi-
aluetäyttö rakennetaan kerralla loppuun, mikäli kaavatilanne mahdollistaa liikenteen siirtämisen täytettävälle alueelle tehdasalueen ulkoreunalle.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskuksen) näkemyksen mukaan vesialuetäytöt tulisi suorittaa mahdollisuuksien mukaan suosituimman virkistyskäyttökauden ulkopuolella ja ainoastaan puhtaita täyttöainek-
sia käyttäen. Täyttöjä olisi hyvä rakentaa mahdollisimman suuri alue kerrallaan, etteivät vesistöön ja virkistyskäyttöön kohdistuvat haitat, kuten samentuminen, olisi jatkuvia.

Vuonna 2010 myönnetyn vanhan täyttöluvan yhteydessä alueella tehtiin pohjatutkimuksia, joissa havaittiin pohjasedimentin pintakerroksessa (0–
0,1 m) kohonneita haitta-ainepitoisuuksia. Rakennustyöt tulisi suorittaa siten, että pohjan sedimentit sekoittuvat veteen mahdollisimman vähän ja niin, ettei pohjasedimenttejä tarpeettomasti liikutella.

Suunnitellun täyttöalueen itäpuolella sijaitsee veneväylä noin 40 m etäisyydellä kiinteistön rajasta. Kyseisellä alueella täyttöä on suunniteltu tehtäväksi noin 10 m etäisyydelle tämänhetkisestä rantaviivasta. Rakennustyöt tulee suorittaa siten, ettei veneliikenteelle aiheuteta tarpeetonta haittaa.

Hakemuksessa esitettyä suunnitelmaa ja tämän lausunnon ohjeita noudattaessa ELY-keskus ei vastusta luvan myöntämistä hankkeelle.

3.2.2 Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen lausunto

Pohjois-Keiteleen Kymönselkä on merkittävä virkistyskalastusalue. Kalastustiedustelun (2020) perusteella Kymönselän pääasialliset kalastusmuodot

ovat verkkokalastus ja vetouistelu. Merkittävimmät saalislajit ja määrät vuonna 2020 olivat kuha (1580 kg), muikku (451 kg), ahven (363 kg), hauki (625 kg) ja made (269 kg). Kalastus Kymönselällä on kohtalaisen runsasta ja verkkokalastuksen pyyntiponnistus verrattain suuri (4,6 pyydystä/ha).

Hankealue sijaitsee Viitasaaren vesireitin yläosissa tärkeän vaelluskalojen kulkureitin läheisyydessä. Viereiseltä Kymönselältä alkaa kalataloudellisesti arvokas Kolima-Keitele -koskireitti. Keiteleellä syönnösvaelluksen tehneet taimenet vaeltavat Kymönselän kautta yläpuolisten reittivesien koskille. Napapiirin eteläpuoliset taimenen sisävesikannat on viimeisimmässä luokituksessa arvioitu erittäin uhanalaisiksi, minkä vuoksi kaikkea niihin kohdistuvaa häiriötä on syytä välttää.

Hakija on ilmoittanut tekevänsä täytöt jaksottain kesän 2024 aikana. Hakemuksen mukaan täyttötöiden ajankohdasta tai määrästä ei ole tarkkaa arviota, mutta täytöt tehdään suunnitelmien mukaan useammassa erässä. Samentumishaitan voidaan olettaa olevan näin tehtynä kokonaisuudessaan pitkäkestoisempaa kuin kerralla tehdyssä täytössä. Samentuman lopulliseen leviämiseen vaikuttavat kiintoaineksen ominaisuuksien lisäksi tuulet ja veden virtaukset.

Hankealueen pintasedimentissä on havaittu edellisen lupahakemusprosessin aikana lievästi raja-arvon ylittäneitä dioksiinipitoisuuksia. Vesistötäyttöä aikana pehmeä pintasedimentti syrjäytyy ja levinnee osaltaan samentumana lähiympäristöön. Edellisessä luvan saaneessa täyttöhankkeessa (87/10/2, 7.9.2010) samentumisen ja haitta-aineiden leviämistä ympäristöön on ollut tarkoitus vähentää rajaamalla ensin täyttöalue penkereellä. Nyt arvioitavassa täyttöhankkeessa pintasedimentin ja samentumisen leviämistä syntyvää haittaa voitaisiin tehokkaasti välttää käyttämällä hankkeessa suojaverhoa.

Vesialueen täyttö ja siitä aiheutuva samentuminen voivat myös karkottaa alueelta kaloja. Hankealueen pohjoispuolella ja Kymönselän länsirannalla sijaitsee kevätkutuisille kalalajeille soveltuvaa kutu- ja poikastuotantoaluetta. Täyttötyö tulisi mieluiten tehdä talvella, jolloin veden samentumisesta on mahdollisimman vähän haittaa kalojen kudulle ja kalastukselle. Vaelluskalojen liikkumisen kannalta vesialueella toteutettavat samentumista ja melua aiheuttavia töitä tulisi taas välttää 1.9.–31.10.

Hankkeesta on odotettavissa kalatalouteen kohdistuvia haittoja, kuten samentumista ja pitkäaikaista melua. Hankkeesta aiheutuvan haitan määrää on kuitenkin hankala arvioida ilman tarkempaa täytön aikataulua tai täyttökertojen ja täyttömassojen määrää. Pohjois-Savon ELY-keskus katsoo, että hankkeelle voidaan myöntää lupa ja hankkeesta ei aiheudu

kompensoitavaa haittaa yleiselle kalatalousedulle, mikäli täyttötyö tehdään kokonaisuudessaan suojaverhon sisällä ja muuna aikana kuin 1.9.–31.10.

Mikäli hankkeelle kuitenkin myönnetään lupa sellaisenaan, niin kalataloudellisten haittojen (samentuminen, pitkäaikainen melu ja kalojen karkottuminen) kompensoimiseksi ELY-keskus esittää hakijalle määrättäväksi kerta-luontaisen 3 000 euron kalatalousmaksun ennen töiden aloittamista. Kalatalousmaksu voidaan käyttää hankkeen aikana tai päättymisen jälkeen esim. järvitäminen poikasten istutuksiin tai muihin kalastolle tai kalastukselle aiheutuvien haittojen kompensointiin hankkeen vaikutusalueella.

3.2.3 Liikenne- ja viestintäviraston (Traficom) lausunto

Hankealueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee Väyläviraston ylläpitämä vesilain mukainen yleinen kulkuväylä, Miekkaniemi-Muikunlahti (vesiväyliä), jonka mitoitussyväys on 1,8 m. Hankealueen läheisyydessä ei ole merenkulun turvalaitteita. Miekkaniemi-Muikunlahti väylän väyläalueen sijaitessa lähellä hankealuetta, hankkeesta vastaavan tulee varmistaa, että rannan täyttöaineksen mahdollinen kasautuminen väyläalueella pysyy väylän haraustason (-2,2 m, NN +98,85 m) alapuolella. Tarvittaessa riittävä vesisyvyys väylällä tulee varmistaa mittauksin.

Hankkeesta vastaavan tulee ilmoittaa muuttuneista kartoitustiedoista (laituri-, ja rantaviivamuutokset) sähköpostilla osoitteeseen muutostiedot_merikartat@traficom.fi. Ilmoituksen perusteella muuttuneet kartoitustiedot merkitään merikartalle.

3.2.4 Väyläviraston lausunto

Suunnittelualueen vieressä kulkee Väyläviraston ylläpitämä Miekkaniemi-Muikunlahti väylä (VL5 paikallisveneväylä), jonka mitoitussyväys on 1,8 m ja haraussyvyys 2,2 m mitattuna purjehduskauden aikaisesta alavertaustasosta NWnav +98,85 m NN. Väylälle ei ole määritelty leveyttä. Väyläalueen voidaan kuitenkin katsoa ulottuvan 15 m navigointilinjan molemmille puolille väyläalueen leveyden ollessa tällöin 30 m. Karttataarkastelun perusteella kiinteistöraja jää yli 20 m päähän väyläalueen reunasta. Hankkeesta vastaavan tulee varmistaa, ettei täytön yhteydessä liikuteltavaa maa- tai muuta irtainta aineista kulkeudu väyläalueelle haraustason +96,65 m NN yläpuolelle. Rakennustyö on suoritettava siten, että haitta vesiliikenteelle jää mahdollisimman vähäiseksi. Väylävirastolla ei ole muuta huomautettavaa hakemuksesta.

3.2.5 Museoviraston lausunto

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on pyytänyt Museovirastolta lausuntoa ER-Saha Oy:n hakemuksesta, jolla haetaan vesilain mukaista lupaa

vesialueen täyttöön Viitasaarella. Museovirasto on tutustunut hakemukseen vedenalaisen kulttuuriperinnön huomioimisen näkökulmasta.

Hankealue sijaitsee Viitasaaren kaupungissa sahatavaraa tuottavan tehtaan alueella Kempписniemen rannoilla Keitelelen Kirkkosalmen ja Mertosaaren välillä. Alkuvaiheessa tehdään alle 500 m² täyttö laajentuvan tehdasrakennuksen vuoksi. Laajimmillaan täyttö tehdään koko ER-Saha Oy:n kiinteistön rantaviivan pituudelta kapealla rannan suuntaisella alueella, jonka laajuus on 7400 m².

Museovirastolla ei ole huomautettavaa hankkeesta. Täyttöalueen lähellä tunnetaan kaksi oletettavasti 1950–1960-luvuilla käytöstä jääneen proomun hylkyä (muinaisjäännösrekisterin kohteet Kempписniemi 1 ja 2), jotka eivät ole rauhoitettuja muinaisjäännöksiä eivätkä ne siten vaikuta hankkeeseen. Museoviraston näkemyksen mukaan hankkeeseen ei myöskään liity vedenalaisen kulttuuriperinnön inventoinnin tarvetta, koska saha-alueen ranta-alueita ei pidetä potentiaalisena vedenalaisen kulttuuriperinnön sijaintialueena. Näin ollen hankkeen voi vedenalaisen kulttuuriperinnön suojelun näkökulmasta toteuttaa suunnitellulla tavalla.

3.2.6 Viitasaaren kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta lausuntonaan toteaa, että suunnitellun täyttöalueen reunan välittömässä läheisyydessä, Mertosaaren luoteispuolella, sijaitsee kaksi vedenalaista hylkyä (Kempписniemi 1 ja Kempписniemi 2). Hylyt on merkitty Museoviraston rekisteriin muinaisjäännöstunnuksilla 1000028958 ja 1000028957. Vedenalaisten hylkyjen osalta tulisi pyytää Museoviraston lausunto ennen päätöksen tekoa.

Täytössä tulee käyttää puhtaita kiviainesperäisiä materiaaleja ja täyttötyö tulee tehdä siten ja sellaisena aikana, että siitä aiheutuu vesistölle ja virkistyskäytölle mahdollisimman vähän haittaa. Täytön toteutuksessa on kiinnitettävä huomiota esitettyjen jyrkkien luiskien pysyvyyteen.

3.2.7 Viitasaaren kaupungin lausunto

Alueen omistaa kokonaisuudessaan ER-Saha Oy. Täyttöalue sijaitsee kiinteistöllä Rantasahala 931-401-1-442. Täytettävän vesialueen osalta on keväällä 2023 suoritettu lunastustoimitus, jossa täytettäväksi suunniteltu vesialue on hankittu ER-Saha Oy:n omistukseen.

Vesialueen täyttösuunnitelma on voimassa olevan asemakaavan mukainen sekä tarpeen teollisuusalueen laajentamiseksi ja kehittämiseksi. Lisäksi tilan ahtaus aiheuttaa palo- ja pelastustoimen näkökulmasta turvallisuusrisikin. Myös vakuutusyhtiön näkökulmasta kyseinen riski tulee poistaa.

Hankkeella ei ole merkittävää vaikutusta maisemaan, sillä se sulautuu alueen teollisuusmaisemaan.

Maankäytöllä ei ole hankkeesta muuta lausuttavaa.

3.3 Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta ei ole jätetty muistutuksia tai mielipiteitä.

3.4 Selitys

Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausuntoon hakija toteaa, että edellinen lupa täyttöhankkeeseen (87/10/2.7.9.2010) on ollut merkittävästi isompi ja siten pengertäminen perusteltua. Mahdollisesti liikkuvat pintasedimenttikerrokset sijoittuvat nyt haetun täyttöalueen pohjoispuolelle. Näin ollen täyttö tulisi tehdä hakemuksen mukaisesti. Melu ei tule olennaisesti poikkeamaan normaalista teollisesta toiminnasta.

ER-Saha Oy:lle sopii, että täyttöjä ei tehdä 1.9.-31.10 välisenä aikana.

Muihin lausuntoihin ER-Saha Oy:llä ei ole huomautettavaa.

4 Aluehallintoviraston ratkaisu

4.1 Vesitalouslupa

Aluehallintovirasto myöntää ER-Saha Oy:lle luvan vesialueen täytön rakentamiselle ja tehtyjen täyttöjen pysyttämiseksi Keiteleeseen Kirkkosalmen ja Matalalahden välisellä alueella kiinteistöllä 931-401-1-442 Viitasaaren kaupungissa hakemuksen ja sen täydennysten mukaisesti. Lupa on voimassa toistaiseksi.

Luvan saajan on noudatettava vesilain säännöksiä ja seuraavia lupamääräyksiä.

4.2 Lupamääräykset

4.2.1 Rakenteet

1. Vesialueelle tehdyt täytöt saadaan pysyttää hakemuksen täydennyksenä toimitetun, 20.9.2023 päivätyn piirustuksen (mittakaava 1:2000) osoittamiin paikkoihin.
2. Täyttö on rakennettava hakemuksen täydennyksenä toimitettujen, 20.9.2023 päivätyn piirustuksen (mittakaava 1:2000) sekä pituus- ja poikkileikkausten (mittakaava 1:1500, 1:750) mukaisesti. Täyttöalue

luiskarakenteineen saa ulottua enintään 7 400 m² suuruiselle alueelle kiinteistöllä 931-401-1-442. Täyttöalue saa ulottua enintään tasoon N₂₀₀₀ +102,0 m.

Täyttöjen luiskat on tehtävä kaltevuuteen, jossa niiden pysyvyydestä voidaan varmistua.

Täyttöön saa käyttää vain puhtaita kiviainesperäisiä materiaaleja. Täyttöön käytettävien massojen määrä saa olla enintään 21 400 m³.

4.2.2 Töiden suorittaminen

3. Rakennustyöt on tehtävä siten ja sellaisena aikana, että vesialueelle ja sen käytölle aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa ja häiriötä. Täyttötyöt on tehtävä mahdollisimman yhtäjaksoisesti, kuitenkin enintään kolmessa osassa. Työt tulee suorittaa mahdollisuuksien mukaan suosituimman virkistyskäyttökauden ulkopuolella. Töitä ei saa tehdä taimenen kutuaikaan 1.9.–30.10.
4. Työt on toteutettava Miekkaniemi-Muikunlahti vesiväylän vesiliikennettä häiritsemättä ja siten, että vesiväylällä säilyy haraussyvyys 2,2 m mitattuna purjehduskauden aikaisesta alavertaustasosta NWnav +98,85 m NN. Haraussyvyys on tarvittaessa varmistettava mittauksin.
5. Luvan saajan on selvitettävä alueella mahdollisesti olevat johdot ja kaapelit. Työt on suoritettava niitä vaurioittamatta.
6. Jos työt tehdään vesialueen ollessa jäässä, on kohdat, joissa työn vuoksi jäätä on rikottu tai jään kantavuus on huonontunut, merkittävä asianmukaisesti.
7. Töiden päätyttyä rakennuspaikat on saatettava asianmukaiseen ja maisemallisesti hyväksyttävään kuntoon.

4.2.3 Kunnossapito

8. Luvan saajan on huolehdittava täyttörakenteen kunnossapidosta asianmukaisesti.

4.2.4 Toimenpiteet menetysten ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi

9. Hankealue on eristettävä suojaverholla muusta vesialueesta ennen töiden aloittamista. Suojaverho on asennettava ja ankkuroitava siten, että se pysyy paikallaan kaikissa olosuhteissa. Verhon on oltava tiiviisti kiinni rannassa ja pohjassa sekä ulotettava pintaan asti.

Suunnitelma silttiverhon asentamisesta tulee toimittaa Keski-Suomen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskukselle (ELY-keskukselle) hyvissä ajoin ennen työn alkamista. Keski-Suomen ELY-keskuksen vesilain valvontaviranomainen voi antaa tarkentavia ohjeita suojaverhon rakenteesta ja sen asentamisesta.

Suojaverhon toimivuutta on tarkkailtava päivittäin. Mikäli suojaverhon ulkopuolella havaitaan merkittävää samennushaittaa, luvan saajan ryhdyttävä toimenpiteisiin haitan vähentämiseksi. Tarvittaessa työt on keskeytettävä, kunnes haitta merkittävästi häviää.

Suojaverhon saa poistaa, kun samentuminen on laskeutunut ja kun poistamisesta on sovittu Keski-Suomen ELY-keskuksen vesilain valvontaviranomaisen kanssa.

4.2.5 Töiden aloittaminen ja toteuttaminen

10. Hankkeen toteuttamiseen on ryhdyttävä 4 vuoden kuluessa ja hanke on toteutettava olennaisilta osin 6 vuoden kuluessa siitä lukien, kun tämä päätös on tullut lainvoimaiseksi. Muuten lupa raukeaa.

4.2.6 Ilmoitukset

11. Töiden aloittamisesta on etukäteen ilmoitettava kirjallisesti Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Viitasaaren kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle, Liikenne- ja viestintävirastolle (Traficomille) ja tarkoituksenmukaisella tavalla asianomaisille kiinteistönomistajille.
12. Hankkeen valmistumisesta on 60 päivän kuluessa ilmoitettava kirjallisesti aluehallintovirastolle, Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Viitasaaren kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle, Liikenne- ja viestintävirastolle (Traficomille)

Valmistumisilmoitukseen on liitettävä täytön lopullista sijaintia vesialueella osoittava kartta ja pituusleikkauspiirustus. Paikannustiedot on toimitettava Traficomille sen vaatimassa muodossa.

5 Ratkaisun perustelut

5.1 Vesitalousluvan ratkaisun perustelut

Hankkeen tarkoituksena on laajentaa sahatavaraa tuottavan tehtaan piha-aluetta, mikä edesauttaa turvallista ja sujuvaa liikennettä tehdasalueen sisällä. Piha-alueen laajentaminen on tarpeen palo- ja pelastustoiminnan

mahdollistamiseksi sekä vakuutuksellisista syistä. Laajentaminen edellyttää vesialueen täyttöö, sillä alue on nykyisellään liian ahdas kuljetusliikenteelle.

Täyttö sijoittuu kokonaisuudessaan hakijan omistamalle kiinteistölle 931-401-1-442 *Rantasahala*.

Hanke ei ole ristiriidassa alueen maankäytön suunnittelun kanssa. Hanke ei vaikeuta Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmassa vuosille 2022–2027 asetettujen tavoitteiden saavuttamista eikä suunniteltujen toimenpiteiden toteuttamista eikä heikennä niiden vaikuttavuutta.

Hankkeessa toteutettavista rakennustöistä aiheutuu vesistöissä tilapäistä samentumista ja melua. Samentumisen leviämisen estämiseksi on hankkeen toteutuksessa määrätty käyttämään suojaverhoa lupamääräysten mukaisesti. Hankkeesta aiheutuva melu ei poikkea tavanomaisesta teollisuusalueen melusta. Lisäksi rakennustyöt on määrätty toteuttamaan taimenen kutuajan ulkopuolella. Hanke ei rajoita vesistön käyttöä hankealueen lähietäisyyden ulkopuolella.

Hankkeessa muutetaan vesialuetta pysyvästi maa-alueeksi. Täytettävän alueen pinta-ala on pohjasta mitattuna 7 400 m². Mahdollinen pohjaeliöstö ja kasvillisuus alueelta menetetään. Asiakirjojen perusteella täyttö kuitenkin sijoittuu entuudestaan pengerrytyn ja luonnontilansa menettäneen teollisuusalueen edustalle.

Hankkeen tarkoitus, alueen olosuhteet sekä täytön koko huomioon ottaen, aluehallintovirasto katsoo hankkeesta yleisille tai yksityisille eduille saatavan hyödyn huomattavaksi verrattuna siitä yleisille tai yksityisille eduille koituviin menetyksiin. Hankkeelle tulee siten myöntää vesilain mukainen lupa.

6 Vastaus lausunnoissa esitettyihin vaatimuksiin

Aluehallintovirasto on ottanut asiasta annettujen lausuntojen vaatimukset huomioon lupamääräyksistä ja niiden perusteluista ilmenevällä tavalla.

7 Sovelletut säännökset

Vesilain (587/2011) 3 luvun 4 §:n 1 momentin 2) kohta, 5, 6, 7, 8, 10 ja 18 §

8 Käsittelymaksu

Käsittelymaksu on 15 000 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Maksu määräytyy aluehallintovirastojen maksuista heinä-joulukuussa vuonna 2023 annetun valtioneuvoston asetuksen (867/2023) mukaisesti. Asetuksen liitteenä olevan maksutaulukon mukaan vesilain 3 luvun mukaista vesialueen täyttöä koskevan hakemuksen käsittelystä perittävän maksun suuruus on 15 000 euroa, kun täyttömäärä on 20 000 – 200 000 m³ktr.

9 Tiedottaminen

9.1 Päätös

ER-Saha Oy
Viitasaaren kaupunki
Viitasaaren kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Viitasaaren kaupungin kaavoitusviranomainen
Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, kalatalousviranomainen
Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom)
Väylävirasto
Museovirasto
Suomen ympäristökeskus

9.2 Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, joille hakemuksesta on annettu erikseen tieto.

Aluehallintovirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen aluehallintovirastojen verkkosivuilla (ylupa.avi.fi).

Tieto kuulutuksesta julkaistaan Viitasaaren kaupungin verkkosivuilla.

10 Muutoksenhaku

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

11 Liite

Valitusosoitus

12 Asian käsittelijät

Asian ovat ratkaisseet ympäristöneuvos Mikko Vesaja ja ympäristöylitarkastaja Tanja Honkela. Asian on esitellyt ympäristöylitarkastaja Assi Teittinen.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

VALITUSOSOITUS

Tähän aluehallintoviraston päätökseen tai siitä perittävään maksuun voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1122/2021) säädetään. Maksun suuruus on 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Toimi näin

Jos haet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ennen valitusajan päättymistä. Valitusaika päättyy 23.5.2024.

Valitusaika määräytyy seuraavasti:

- Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun aluehallintovirasto on julkaissut päätöksen verkkosivuillaan.
- Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.
- Kun määräaika lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
- laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite
- sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessiosoitteeksi.
- päätös, johon haetaan muutosta
- päätöksen kohta, johon haetaan muutosta

- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen viereillä olon aikana.

Valituksen liitteet

- aluehallintoviraston päätös, johon muutosta haetaan (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
- asiakirjat, joita käytetään vaatimusten tukena (jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin aluehallintovirastoon)
- valtakirja
  - asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määrittää luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011).
  - asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4. krs (käyntiosoite)
PL 204, 65101 Vaasa (postiosoite)

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

puhelinvaihde: 029 56 42 611

asiakaspalvelu: 029 56 42 780 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)

telekopio (fax): 029 56 42 760

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Tämä asiakirja LSSAVI/13285/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LSSAVI/13285/2023 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Honkela Tanja 16.04.2024 08:00

Esittelijä Teittinen Assi 16.04.2024 08:24

Puheenjohtaja Vesaaja Mikko 16.04.2024 10:19